

# Informatieboekje en Pedagogisch beleidsplan



# **Je Beste Maatje**

## **Kinderopvang op maat**

## Inhoudsopgave

<b>Gastouderbureau Je Beste Maatje .....</b>	<b>4</b>
Bemiddeling opvang .....	4
Met extra zorg geselecteerde gastouders .....	4
Pedagogisch beleidsplan en werkplan .....	4
Kwaliteit en wet Kinderopvang .....	4
<b>Wat is gastouderopvang?.....</b>	<b>5</b>
Flexibele dagopvang .....	5
<i>Flexibele opvang aan huis</i> .....	5
<i>Buitenschoolse opvang</i> .....	5
Groepsgrootte .....	5
Kwaliteit .....	5
<i>Veiligheid</i> .....	5
<i>Gezondheid</i> .....	6
<i>Goede zorg</i> .....	6
<b>Werkwijze Gastouderbureau Je Beste Maatje .....</b>	<b>7</b>
Selectieprocedure .....	7
<i>Werving gastouders</i> .....	7
<i>Aanmelden eigen gastouder/oppas</i> .....	7
<i>Betrouwbare opvang</i> .....	7
<i>Speciale interviewtechniek</i> .....	7
<i>Intake gastouders</i> .....	7
<i>Selectie gastouders</i> .....	7
<b>Eisen aan gastouderopvang.....</b>	<b>8</b>
Wettelijke vereisten .....	8
<i>Eisen aan gastouders</i> .....	8
<i>Eisen aan locatie</i> .....	8
Aanvullende eisen van Gastouderbureau Je Beste Maatje .....	8
<i>Algemene verwachtingen</i> .....	8
<i>Relatie vraagouder</i> .....	8
<i>Relatie gastouderbureau</i> .....	8
<i>Gezin en omgeving van de gastouder</i> .....	9
<i>Algemene afspraken</i> .....	9
Bemiddeling .....	9
<i>Intake vraagouders</i> .....	9
<i>Koppeling gastouder en vraagouder</i> .....	11
<i>Koppelingsaanbod</i> .....	11
<i>Kennismakingsgesprek</i> .....	11
<i>Koppelingsgesprek</i> .....	11
<i>Nazorg en evaluatie</i> .....	11
<b>Samenwerking vraag- en gastouders.....</b>	<b>12</b>
Goede afstemming .....	12
Wederzijds respect en privacy .....	12
Informatie en afspraken .....	12
<b>Rol van Gastouderbureau Je Beste Maatje .....</b>	<b>13</b>
Koppeling tot stand brengen en begeleiden .....	13
Gastouders begeleiden bij .....	13
Organiseren van .....	13
Overig .....	13
<i>Meldcode Kindermishandeling</i> .....	13
<i>Bescherming van privacy</i> .....	13
<i>Recht op inspraak</i> .....	13
<i>Geschillencommissie</i> .....	14
<i>Klachtenprocedure</i> .....	14

<i>Inzien inspectierapport van GGD</i> .....	14
<i>Bereikbaarheid</i> .....	14
Contactgegevens franchiseformule Je Beste Maatje .....	14
Sociale kaart per regio .....	14
<b>Pedagogisch beleid</b> .....	<b>15</b>
Inleiding .....	15
Visie .....	15
<b>Pedagogische doelen</b> .....	<b>16</b>
Uitgangspunten .....	16
1. Bieden van veiligheid en vertrouwen .....	16
2. Bevorderen van de persoonlijke competentie .....	17
3. Sociale competentie of samenleven .....	18
4. Het eigen maken van waarden en normen. Of: zo zijn onze manieren .....	18
5. Het bieden van uitdaging .....	19
6. Samenwerken met de vraagouders/-verzorgers .....	20
Contactgegevens franchiseformule Je Beste Maatje .....	20

## Gastouderbureau Je Beste Maatje

### Bemiddeling opvang

Gastouderbureau Je Beste Maatje is een landelijk gastouderbemiddelingsbureau met regionale franchisevestigingen die elk zelfstandig door hun gemeente zijn erkend en geregistreerd in het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) [www.landelijkregisterkinderopvang.nl](http://www.landelijkregisterkinderopvang.nl) en in het Personenregister (PRK) van het Ministerie <https://duo.nl/campagne/personenregister-kinderopvang.jsp>.

Gastouderbureau Je Beste Maatje bemiddelt tussen vraagouder en gastouder bij kleinschalige opvang bij de gastouder thuis of bij opvang aan huis bij de vraagouder. Gastouderopvang is een verlengstuk van de opvoeding thuis. Gastouderopvang streeft ernaar de thuissituatie en de opvangsituatie zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten. Het is kleinschalig en kan daardoor goed op de behoefte van het kind inspringen.

### Met extra zorg geselecteerde gastouders

Gastouderbureau Je Beste Maatje vindt het erg belangrijk dat de gastouders met zorg worden geselecteerd. De competenties worden met zorg opgesteld, maar ook gevolgd en bijgestuurd. Naast de wettelijk verplichte eisen die gesteld zijn aan gastouders vinden wij het belangrijk dat de opvang van uw kind ook aansluit bij uw normen en waarden en ideeën over opvoeding en het pedagogisch beleidsplan van Gastouderbureau Je Beste Maatje.

### Pedagogisch beleidsplan en werkplan

Het pedagogisch beleidsplan beschrijft de pedagogische kaders voor de gastouderopvang die u bij alle gastouders aantreft. Onze visie op opvoeden en hoe kinderen groot worden kunt u hierin vinden en de uitgangspunten van Gastouderbureau Je Beste Maatje voor een verantwoorde kinderopvang die bijdraagt aan een gezonde ontwikkeling van kinderen. Iedere gastouder schrijft aan de hand daarvan, voor de eigen specifieke opvangsituatie, een pedagogisch werkplan. Hierin vindt u de praktische uitwerking van dag tot dag voor deze gastouder op deze locatie. Het pedagogisch beleidsplan wordt uitgereikt aan gastouder en vraagouder bij aanvang van de samenwerking en zal besproken worden in de eerste twee maanden van de samenwerking. Het pedagogisch beleidsplan is onderdeel van dit informatieboekje. In het eerste jaar van het gastouderschap wordt een pedagogisch werkplan voor de eigen locatie opgesteld. Gastouderbureau Je Beste Maatje begeleidt de gastouder bij het opstellen hiervan.

### Kwaliteit en wet Kinderopvang

Het pedagogisch beleidsplan is gebaseerd op wettelijke bepalingen voor verantwoorde kinderopvang, zoals beschreven in de Wet Kinderopvang. Aan de opvang van kinderen worden terecht hoge eisen gesteld. Gastouderbureau Je Beste Maatje besteedt veel aandacht aan de kwaliteit van de gastouderopvang. Gastouders en zowel de binnen- als de buitenlocatie waarin opgevangen wordt, dienen aan strenge criteria te voldoen. Om de kwaliteit blijvend op een hoog peil te houden, vast te leggen, te kunnen controleren en zo nodig bij te stellen, is een goed onderbouwd pedagogisch beleid onmisbaar.

## Wat is gastouderopvang?

### Flexibele dagopvang

Gastouderbureau Je Beste Maatje bemiddelt tussen ouders die opvang voor hun kind zoeken en gastouders die kinderen willen opvangen. Gastouders kunnen 24-uurs kinderopvang bij hen thuis verzorgen. U overlegt samen welke tijden het kind wordt opgevangen. Gastouderopvang is een vorm van kleinschalige, huiselijke en flexibele opvang, wat het combineren van werk en zorg voor kinderen gemakkelijker maakt. Zeker als u lange dagen werkt of wisselende werktijden heeft.

### Flexibele opvang aan huis

Ook kunnen wij betrouwbare gastouderopvang bij de vraagouders thuis verzorgen. Deze mogelijkheid biedt rust voor de ouders omdat u de kinderen niet hoeft te brengen en halen en de opvang vindt plaats in een vertrouwde omgeving van de kinderen.

### Buitenschoolse opvang

Voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar bieden gastouders de mogelijkheid tot buitenschoolse of voorschoolse opvang.

### Groepsgrootte

Er mogen maximaal 6 kinderen (inclusief eigen kinderen onder de 10 jaar) gelijktijdig opgevangen worden:

- Maximaal zes kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar of
- Maximaal vijf kinderen wanneer zij allen jonger zijn dan 4 jaar

Van de maximale groepsgrootte van 5 of 6 kinderen (waarbij de eigen kinderen onder de 10 jaar moeten worden meegerekend) mogen er maximaal vier kinderen tussen 0 en 2 jaar tegelijk aanwezig zijn waarvan ten hoogste twee kinderen tussen de 0 en 1 jaar.

### Kwaliteit

De opvangsituatie in en om het huis moet veilig en hygiënisch zijn voor het opvangen van kinderen. Hiertoe maakt het gastouderbureau voordat een gastouder start met de opvang van kinderen een risico-inventarisatie van de veiligheid en gezondheid (hygiëne) en controleert het gastouderbureau jaarlijks de locatie van de gastouder hierop en legt de bevindingen vast in een rapportage.

Zo nodig zullen er aanpassingen gedaan moeten worden of maatregelen worden getroffen om ongevallen en ziektes te voorkomen. Hiertoe wordt er een actieplan opgesteld met vermelding van termijnen waarbinnen de verbeteringen c.q. aanpassingen verricht dienen te worden. Wij maken gebruik van een geïntegreerde risico inventarisatie via ons software systeem. Dit is een verzameling van het beste uit de 'MO groep' lijst, lijst 'Veilige opvang' en GGD vragenlijst.

### Veiligheid

Een opvangsituatie bij een gastouder dient veilig te zijn voor het kind. Een veilige omgeving is een omgeving waarbij het kind zich geaccepteerd voelt en zichzelf kan zijn met al zijn of haar onzekerheid. Doordat een kind vertrouwen heeft in zijn of haar omgeving kan hij of zij zich verder ontwikkelen. Het kind voelt zich op zijn/haar gemak en durft zich dan ook verder te ontplooien en ontwikkelen. Elke keer een stapje verder. Op het moment dat een gastouder daarop inspeelt en hem of haar hierin positief bevestigt, zal hij of zij dit patroon ook willen uitbreiden.

Om veiligheid gestructureerd te verbeteren en meetbaar te maken hanteren we een inventarisatielijst en een plan van aanpak. Jaarlijks controleren we samen met de gastouder de veiligheid van de opvanglocatie en kijken hierbij bijvoorbeeld naar rookmelder, blusmateriaal, een goed gevulde EHBO-trommel, traphekjes, sloten op deuren, hoekbeschermers, goed sluitende ramen, luchtkwaliteit, mogelijkheden om te vallen, te verstikken of zich te verslikken enzovoort. Deze controle vindt plaats in de woning waar de opvang plaats zal vinden.

### *Gezondheid*

Uiteraard is het belangrijk dat de gastouder de gezondheid van het kind in de gaten houdt. De gastouder zal bij ziekte overleggen met de vraagouder en onderling afspreken wat te doen. Bij een gastouder is het mogelijk om het kind wat extra verzorging te bieden, in de zin van meer laten slapen, rustige omgeving en extra vertroetelen. Ook worden de kinderen bij opvang aan huis in hun eigen vertrouwde thuissituatie opgevangen.

Om gestructureerd op de gezondheid van de kinderen en hygiëne te letten werken we met een inventarisatielijst en een plan van aanpak. Jaarlijks nemen we samen met de gastouder de werkwijze van de gastouder door. Hoe hygiënisch werkt de gastouder zelf? Hierbij denkend aan luiers verschonen, eten voorbereiden, regelmatig schoonmaken van sanitaire ruimtes, slaapruimten en speelgoed. Maar ook hoe begeleiden de gastouders de kinderen? Denkend aan handen wassen, aanleren van hoest- en niesdiscipline en gebruik eigen speen en bekers.

### *Goede zorg*

De gastouder dient een sfeer te creëren waarin het kind zich prettig en veilig voelt, waarbij de gastouder rekening houdt met de persoonlijkheid van elk kind. Ook is het van belang dat de gastouder de kinderen de juiste aandacht geeft. Aandacht voor het kind betekent dan ook troosten, knuffelen, in het spel meegaan en luisteren naar het kind. Maar ook aandacht geven in de zin van even met rust laten en ruimte geven om alleen te spelen.

## Werkwijze Gastouderbureau Je Beste Maatje

### Selectieprocedure

#### *Werving gastouders*

Gastouderbureau Je Beste Maatje zoekt geschikte en betrouwbare gastouders die voldoen aan de gestelde voorwaarden van de Wet Kinderopvang.

#### *Aanmelden eigen gastouder/oppas*

Natuurlijk kunt u ook zelf een gastouder of oppas aanmelden als u deze wilt laten werken via een geregistreerd gastouderbureau en u in aanmerking wilt komen voor Kinderopvangtoeslag. Wel moeten deze gastouders aan dezelfde voorwaarden voldoen als reguliere gastouders.

#### *Betrouwbare opvang*

Gastouderbureau Je Beste Maatje houdt ten aanzien van de gastouders een uitgebreide intake. Gastouders die wij in ons bestand opnemen zijn gastouders die wij op basis van de benodigde competenties en ervaringen geschikt achten en waar wij vertrouwen in hebben dat zij de verantwoording over de kinderen mogen krijgen (onze graadmeter is of wij eigen kinderen bij die gastouder durven achter te laten en weten dat ze het daar naar hun zin hebben).

#### *Speciale interviewtechniek*

De medewerkers van Gastouderbureau Je Beste Maatje hebben extra instructies voor het interviewen van mensen, zodat bij de belangrijke competenties wordt doorgevraagd naar de achterliggende informatie en we door de sociaal wenselijke antwoorden heen kijken van gastouders en vraagouders.

#### *Intake gastouders*

In dit intakegesprek wordt uitleg gegeven over gastouderopvang, de werkwijze van Gastouderbureau Je Beste Maatje, de opbrengst voor de gastouder en het vervolg van de procedure. Tevens wordt er tijdens dit gesprek aan de hand van een intakeformulier een inventarisatie van de wensen ten aanzien van de opvang gemaakt. Er wordt geprobeerd een indruk te krijgen van de gastouder zelf, de overige gezinsleden en eventuele huisdieren. Deze intake vindt plaats in woning waar de opvang plaats zal vinden.

#### *Selectie gastouders*

Gastouderbureau Je Beste Maatje heeft veel ervaring met het selecteren. Bij het selecteren wordt niet alleen gekeken naar de benodigde competenties, opleiding en ervaringen, maar wordt ook geselecteerd op basis van de door Je Beste Maatje opgestelde selectie-eisen.

## Eisen aan gastouderopvang

### Wettelijke vereisten

#### *Eisen aan gastouders*

- ❖ u beschikt over een diploma mbo-2 Helpende (Zorg en) Welzijn, of een daaraan gelijkgesteld diploma
- ❖ u beschikt over een door de minister aangewezen EHBO-certificaat gericht op kinderen
- ❖ uzelf staat (en uw eventueel meerderjarige huisgenoten, vrijwilligers, stagiairs en structureel aanwezige personen) ingeschreven in het Personenregister van het Ministerie.
- ❖ Let op! Iemand is structureel aanwezig als hij minstens 1 keer in de 3 maanden een halfuur op de locatie is. Dat geldt bijvoorbeeld voor de schoonmaakster of de buurvrouw die wekelijks tijdens opvanguren op bezoek komt
- ❖ u spreekt Nederlands
- ❖ u bent 18 jaar of ouder en woont niet op hetzelfde adres als de ouders van de kinderen die u opvangt
- ❖ uw eigen kinderen staan niet onder toezicht
- ❖ u bent telefonisch bereikbaar tijdens de opvang
- ❖ u kent de inhoud van het pedagogisch beleidsplan van het gastouderbureau en handelt hiernaar
- ❖ u ontvangt betalingen van de ouders enkel via het gastouderbureau

#### *Eisen aan locatie*

- ❖ het aantal kinderen dat u tegelijk mag opvangen is afhankelijk van hun leeftijd, maar heeft een maximum van zes kinderen tegelijkertijd
- ❖ er is een aparte slaapruijnte voor kinderen jonger dan 1,5 jaar
- ❖ er is voldoende speelruimte binnen en buiten
- ❖ er is een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd
- ❖ er is een achterwacht beschikbaar, bij voorkeur ook bij minder dan 4 kinderen
- ❖ de locatie waar u kinderen opvangt is altijd en volledig rookvrij
- ❖ de locatie waar u kinderen opvangt is voorzien van voldoende en goed functionerende rookmelders

### Aanvullende eisen van Gastouderbureau Je Beste Maatje

#### *Algemene verwachtingen*

- ❖ geen lichamelijke of geestelijke gebreken hebben die een kwalitatief goede opvang en verzorging van een kind/de kinderen van de ouder(s) in de weg staan
- ❖ een open en flexibele houding
- ❖ verantwoordelijkheidsgevoel
- ❖ warmte en geborgenheid kunnen geven aan een gastkind
- ❖ ervaring in het omgaan met kinderen
- ❖ positief staan ten opzichte van de opvang van kinderen door anderen dan de eigen ouder(s)
- ❖ beschikken over goede communicatieve vaardigheden
- ❖ kennis hebben van ontwikkeling van kinderen, positief staan ten opzichte van de pedagogische doelstelling, zoals uitgewerkt in het pedagogisch beleidsplan, en deze in praktijk kunnen brengen
- ❖ in staat zijn tot reflecteren op het eigen handelen

#### *Relatie vraagouder*

- ❖ openstaan voor en respecteren van mogelijk andere ideeën en levenswijze van vraagouders
- ❖ bereidheid tot samenwerking met vraagouders
- ❖ in staat zijn tot het maken en naleven van afspraken met vraagouders
- ❖ eventuele problemen bespreekbaar maken
- ❖ respecteren van privacy

#### *Relatie gastouderbureau*

- ❖ bereidheid tot samenwerking met het gastouderbureau
- ❖ bereidheid tot het accepteren van de begeleiding van het gastouderbureau



- ❖ bereidheid tot het opstellen van een Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) en het volgen van cursussen ten behoeve van deskundigheidsbevordering
- ❖ zorgvuldig kunnen omgaan met vertrouwelijke informatie
- ❖ bereidheid mee te werken aan de jaarlijkse verplichte risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid
- ❖ bereidheid mee te werken aan minimaal 2 huisbezoeken per jaar

#### *Gezin en omgeving van de gastouder*

- ❖ eventuele gezinsleden van de gastouder moeten positief staan ten opzichte van de opvang van een gastkind
- ❖ vriendjes/vriendinnetjes en buurtkindjes vanaf tien jaar tellen mee in de kind-aantallen
- ❖ er mogen maximaal 6 kinderen (inclusief eigen kinderen onder de 10 jaar) gelijktijdig opgevangen worden:
  - maximaal zes kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar, of
  - maximaal vijf kinderen wanneer zij allen jonger zijn dan 4 jaar
  - waarvan ten hoogste vier kinderen van 0 en 1 jaar oud of
  - waarvan twee kinderen van 0 jaar
- ❖ in en om het huis waar de opvang plaatsvindt is het in voldoende mate veilig en schoon
- ❖ er is voldoende ruimte om te eten, te spelen en te slapen, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen
- ❖ er is voldoende en goed speelgoed en voorleesmateriaal aanwezig
- ❖ er is een mogelijkheid tot buiten spelen, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen
- ❖ het gastoudergezin dient in het bezit te zijn van een AVB-verzekering die geschikt is voor een gastouder

#### *Algemene afspraken*

- ❖ u gaat de opvang persoonlijk verzorgen op het afgesproken adres en u vertrouwt het kind niet zonder toestemming van de vraagouder aan derden toe
- ❖ u laat het kind niet alleen
- ❖ het vervoeren van het gastkind door u per fiets of per auto kan alleen met toestemming van de vraagouder. Als het kind per auto vervoerd wordt, dient u in het bezit te zijn van een Ongevallen Inzittendenverzekering
- ❖ het gastouderbureau regelt deskundigheidsbevordering van gastouders door het verstrekken van informatie via nieuwsbrief en het organiseren van cursussen, gastouderbijeenkomsten
- ❖ elke verandering in persoonlijke gegevens en of omstandigheden die betrekking heeft op de opvang dient zo snel mogelijk te worden doorgegeven aan het gastouderbureau
- ❖ het gastouderbureau toetst jaarlijks de veiligheid en hygiëne in het huis van de gastouder aan de hand van inventarisatielijsten
- ❖ u bent regelmatig en gedurende minimaal een half jaar beschikbaar voor opvang
- ❖ de gastouder ontvangt bij aanvang van de samenwerking met Je Beste Maatje de informatie die zij nodig heeft om als gastouder te functioneren (onder andere pedagogisch beleidsplan en -werkplan, klachtenregeling, meldcode kindermishandeling, de Risico Inventarisatie Veiligheid en Gezondheid)
- ❖ de gastouder schrijft binnen een jaar na aanvang van de samenwerking met Je Beste Maatje een pedagogisch werkplan. Het gastouderbureau begeleidt hierbij
- ❖ het gastouderbureau bekijkt jaarlijks bij de RIE ook het aantal maximaal te plaatsen kinderen gezien de opvangruimte en de psychische en/of fysieke begeleidingscapaciteit van de gastouder. De conclusie wordt besproken met de gastouder en vastgelegd in het dossier van de gastouder. Het gastouderbureau bewaakt dit door opname in het plan van aanpak van de RIE.

#### **Bemiddeling**

##### *Intake vraagouders*

De ouders die opvang wensen voor hun kinderen hebben een intakegesprek met Gastouderbureau Je Beste Maatje. Tijdens dit gesprek worden inlichtingen gegeven over allerlei aspecten over gastouderopvang. In een intakegesprek worden specifieke wensen van de ouders over de opvang van hun kind uitgebreid doorgenomen en schriftelijk vastgelegd en meegenomen in de gesprekken met de

gastouders.

### *Koppeling gastouder en vraagouder*

Gastouderbureau Je Beste Maatje zoekt vervolgens in het gastouderbestand naar een passende gastouder op basis van locatie, beschikbaarheid, opvangtijden, gelijkgestemdheid, opvoedingsideeën, wensen ouders en intuïtie.

### *Koppelingsaanbod*

De vraagouder krijgt een koppelingsaanbod dat voldoende informatie bevat om een keuze voor kennismaking met de voorgestelde gastouder door de vraagouder mogelijk te maken.

Op grond hiervan doet het gastouderbureau een voorstel voor een kennismakingsgesprek tussen de gastouder en de vraagouder en het kind. Gastouderbureau Je Beste Maatje kan op verzoek van de vraagouder of gastouder bij dit gesprek aanwezig zijn.

### *Kennismakingsgesprek*

Na overleg tussen de bemiddelingsmedewerker, vraag- en gastouder volgt een kennismakingsgesprek bij de gastouder thuis. De bemiddelingsmedewerker is hier alleen bij aanwezig indien nadrukkelijk gewenst. Het doel van dit gesprek is dat gastouders, vraagouders en kinderen tijdens dit gesprek een indruk van elkaar krijgen.

In dit gesprek komen punten aan de orde die belangrijk zijn voor de opvang van het gastkind, zoals ideeën en wensen over de opvoeding, de gewoonten van het kind, de opvanguren en dergelijke. Men kan voor dit gesprek gebruik maken van een checklist waarin het gastouderbureau aandachtspunten verstrekt. Aan de hand van deze checklist kan het gesprek gevoerd worden en is de kans kleiner dat u zaken vergeet.

Na het kennismakingsgesprek belt de vraagouder het gastouderbureau om verslag uit te brengen. Komen de vraag- en gastouder tijdens het kennismakingsgesprek niet tot overeenstemming of bevalt de opvang tijdens de proefperiode niet, dan zoekt het gastouderbureau, indien gewenst, naar een andere gastouder.

### *Koppelingsgesprek*

Na een positief kennismakingsgesprek tussen de vraagouder, de gastouder en het kind wordt de datum bepaald voor de start van de opvang. Hierna volgt een koppelingsgesprek tussen gastouder, vraagouder en gastouderbureau waarin er concrete afspraken gemaakt worden over de koppeling tussen de beide partijen. Dit gesprek vindt plaats in de woning waar de opvang plaats zal vinden. Tevens wordt er door het gastouderbureau een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Dit is een overeenkomst tussen ouders en Gastouderbureau Je Beste Maatje waarin alle zaken over de opvang staan weergegeven. Het gastouderbureau zorgt voor de schriftelijke vastlegging van de afspraken en met name de wijze van betalen en de bureaunkosten.

### *Nazorg en evaluatie*

Jaarlijks vindt er een evaluatie plaats, zowel met de gastouder als met de ouder. Tijdens deze evaluaties zal de risico-inventarisatie worden besproken, maar ook de eisen ten aanzien van de competenties van de gastouder, het Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) en het handhaven van het pedagogisch beleidsplan. Deze evaluaties worden zo veel mogelijk mondeling afgenomen en schriftelijk vastgelegd in het Portaal. De evaluaties worden met de gastouder en de ouder(s) besproken in de woning waar de opvang plaats vindt.

## Samenwerking vraag- en gastouders

In de relatie tussen gastouders en kind is de inbreng van de eigen ouders van grote betekenis. Een prettige relatie tussen vraag- en gastouder die gebaseerd is op vertrouwen, heeft een positieve invloed op het kind. Voor een goed verloop van de samenwerking zijn de volgende drie punten essentieel.

### Goede afstemming

Een goede voorbereiding van het kind op de nieuwe situatie in het gastoudergezin bepaalt voor een groot deel of de opvang een succes wordt. Afstemming tussen ouders en gastouders is belangrijk om de opvoedingsmilieus van het eigen en het gastoudergezin dicht bij elkaar te brengen. Hoewel de ouder en de gastouder de verantwoordelijkheid voor de opvoeding van het kind delen, blijven de eigen ouders altijd eindverantwoordelijk.

### Wederzijds respect en privacy

Respect voor elkaars mening, cultuur, religie en opvattingen vormt de basis voor een goede samenwerking. Vraag- en gastouders zullen moeten geven en nemen, maar beiden moeten zich in de gezamenlijke aanpak kunnen blijven vinden. Vraag- en gastouders zien en horen veel van elkaar. Een discrete en zorgvuldige omgang met privacygevoelige informatie is vanzelfsprekend.

### Informatie en afspraken

Goede afspraken zijn nodig om duidelijk te maken wat vraag- en gastouders van elkaar kunnen en mogen verwachten. De werkwijze (totaalpakket van afsprakenformulier, Informatiemap gastouders, contracten en offertes) van het gastouderbureau kan hierbij als leidraad dienen. Daarnaast is het van belang dat ouders en gastouders op een open en eerlijke manier informatie uitwisselen en eventuele problemen bespreken. Gemaakte afspraken tussen de partijen worden vastgelegd en frequent geëvalueerd. Vraagouders hebben recht op volledige informatie over de wijze waarop de gastouders met hun kind omgaan. Het is essentieel dat zij weten hoe het kind zich voelt en waarmee een kind zich bezighoudt in een gastgezin.

## Rol van Gastouderbureau Je Beste Maatje

Om een verantwoorde opvang te verzorgen voert Gastouderbureau Je Beste Maatje de volgende werkzaamheden uit:

### Koppeling tot stand brengen en begeleiden

- ❖ intake gastouder en vraagouder
- ❖ koppelingsgesprek gastouder en vraagouder
- ❖ risico-inventarisatie opvanglocatie
- ❖ VOG's van gastouder en volwassen huisgenoten controleren en zorgdragen voor registratie in het PRK (Personen Register Kinderopvang)
- ❖ jaarlijkse risico-inventarisatie en -evaluatie
- ❖ jaarlijkse toetsing criteria gastouder
- ❖ jaarlijks evaluatie opvang
- ❖ kassiersfunctie

### Gastouders begeleiden bij

- ❖ het opstellen van het pedagogisch werkplan
- ❖ zelfstandig ondernemerschap
- ❖ de overheidseisen en toetsingskader GGD
- ❖ opvoedingskwesaties, problemen en calamiteiten
- ❖ marktontwikkelingen. Gastouderbureau Je Beste Maatje is aangesloten bij de KNGO, Kennisnetwerk Gastouderopvang.

### Organiseren van

- ❖ opleiding voor gastouders. Tijdens deze opleiding kom je erachter aan welke eisen je als gastouder moet voldoen. Je leest welke rechten en plichten je hebt als gastouder en wat je kunt verwachten van het gastouderbureau. Daarnaast maak je kennis met de protocollen en richtlijnen die gelden binnen de gastouderopvang en wat de GGD-inspectie inhoudt
- ❖ continue educatie onder andere in het faciliteren van E-learning en andere workshops
- ❖ intervisies voor gastouders onder andere in de vorm van gastouderbijeenkomsten

### Overig

- ❖ automatiseringssysteem met eigen portaal voor ouders en gastouders
- ❖ nieuwsbrieven voor ouders en gastouders
- ❖ social media met veel nieuws, activiteiten, vraag en aanbod enzovoort
- ❖ digitale database met activiteiten, recepten en evenementen enzovoort

### Meldcode Kindermishandeling

Bij een vermoeden van kindermishandeling is er een meldcode waarin een duidelijke procedure is vastgelegd die gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en/of seksueel misbruik. Deze meldcode is via de website van Je Beste Maatje te downloaden. Het protocol wordt besproken tijdens de startperiode van de gastouder en eveneens tijdens de huisbezoeken.

### Bescherming van privacy

Persoonlijke gegevens van ouders, gastouders en kinderen worden vertrouwelijk behandeld volgens Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) 2018. Wanneer er sprake is van een duidelijk vermoeden van kindermishandeling gaat de bespreking van de mogelijke mishandeling boven de privacywetgeving.

### Recht op inspraak

Ieder gastouderbureau met meer dan 50 gastouders is bij wet verplicht om per vestiging een oudercommissie te hebben. Bij minder dan 50 gastouders kan men volstaan met een Alternatieve Ouderraadpleging.

Als ouders dat wensen, kunnen zij zitting nemen in de oudercommissie. De oudercommissie geeft recht op inspraak zoals vastgelegd in het oudercommissiereglement van Gastouderbureau Je Beste

Maatje. De oudercommissie stelt zelf een huishoudelijk reglement op.

#### **Geschillencommissie**

Alle vestigingen van Gastouderbureau Je Beste Maatje Nederland zijn zelfstandig aangesloten bij de Geschillencommissie. Mocht een oudercommissie of ouders geschillen tussen hen en de directie van Je Beste Maatje niet intern kunnen oplossen, dan kan men het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie.

#### **Klachtenprocedure**

Kinderopvang is mensenwerk. En waar mensen werken, kan iets mis gaan. De kinderopvang vormt op deze regel geen uitzondering. Dit kan leiden tot ontevredenheid en uiteindelijk soms tot klachten. In het geval van klachten over de opvang is het van belang om met elkaar in gesprek te gaan, eventueel met behulp van het gastouderbureau (zie onze klachtenprocedure op [www.jebestemaatje.nl](http://www.jebestemaatje.nl)). Indien men er niet onderling uit kan komen, kan men contact opnemen met klachten- en aandachtfunctionaris van Je Beste Maatje Nederland. Mocht Je Beste Maatje het geschil ook niet op kunnen lossen, dan kan men de klacht voorleggen aan een landelijke externe commissie. Deze onafhankelijke Stichting Klachtencommissie Kinderopvang draagt bij aan de verbetering van de kinderopvang. Contact via [www.klachtKinderopvang.nl](http://www.klachtKinderopvang.nl) of telefoon 0900-0400034.

#### **Inzien inspectierapport van GGD**

Jaarlijks voert de GGD op iedere vestiging een inspectie uit bij het gastouderbureau en bij elke opvanglocatie. Deze inspectie behelst de werkwijze van het gastouderbureau en de gastouders. Dat waarborgt een hoog niveau van kwaliteit en leidt tot een officiële gemeentelijke registratie. Het inspectierapport is per regio te downloaden van onze website. De inspectierapporten van de gastouders zijn ook via onze website in te zien. Tevens zijn alle inspectierapporten van gastouders en gastouderbureau te downloaden van [www.landelijkregisterkinderopvang.nl](http://www.landelijkregisterkinderopvang.nl).

#### **Bereikbaarheid**

Gastouderbureau Je Beste Maatje is bereikbaar op werkdagen van 08.30 tot 18.00 uur. Indien u niemand persoonlijk aan de telefoon krijgt, kunt u een bericht inspreken op de voicemail of een mail sturen. Wij bellen dan vaak dezelfde dag nog terug.

#### **Contactgegevens franchiseformule Je Beste Maatje**

U vindt de contactgegevens van alle vestigingen van de franchiseformule Gastouderbureau Je Beste Maatje Nederland die dit informatieboekje hanteren op onze website.

#### **Sociale kaart per regio**

Alle regio's van Gastouderbureau Je Beste Maatje Nederland hebben een eigen sociale kaart die te downloaden zijn vanaf onze website.

## Pedagogisch beleid

### Inleiding

Het pedagogisch beleid van Gastouderbureau Je Beste Maatje omvat de pedagogische visie van onze organisatie. Het pedagogisch beleid is gerelateerd aan de pedagogische doelen voor kinderopvang zoals geformuleerd door M. Riksen-Walraven (2004) die op hun beurt zijn afgeleid van de basisbehoeften van kinderen in het algemeen.

Het pedagogisch beleid van Gastouderbureau Je Beste Maatje JBM (beter: Je Beste Maatje) is een algemeen, organisatie breed beleid. Het biedt het kader voor alle gastouders die samen werken met Gastouderbureau Je Beste Maatje. In het pedagogisch beleid staat beschreven welke pedagogische kwaliteit, pedagogische visie en instrumenten vraagouders mogen verwachten indien ze hun kind/kinderen laten opvangen door gastouders die aangesloten zijn bij Gastouderbureau Je Beste Maatje. Het pedagogisch beleid geeft richting en inspiratie aan het dagelijks handelen.

Het pedagogisch beleid dient als uitgangspunt voor het pedagogisch werkplan van de gastouders. Iedere gastouder heeft een eigen pedagogisch, op de opvanglocatie afgestemd, pedagogisch werkplan waarin ten minste de volgende onderwerpen staan beschreven: aantal kinderen en de verschillende leeftijden die opgevangen kunnen worden, omgaan met wennen, dagindeling, spelmateriaal, binnen-buitenspelen, eten en drinken, slapen en rusten, corrigeren en belonen (zie ook bijlage).

### Visie

Gastouderbureau Je Beste Maatje gaat ervan uit dat zowel de aanleg als de omgeving, in wisselwerking met elkaar, de richting bepalen waarin het kind zich ontwikkelt. De omgeving van het kind bestaat onder meer uit het gezin, de school, familie en de vriendjes en ook de fysieke omgeving zoals de regio en de stad of het dorp waarin het kind opgroeit. De aanleg bestaat uit de eigen en unieke eigenschappen van het kind die in de genen verankerd is.

De aanleg van een kind bepaalt hoe het met de omgevingsfactoren omgaat. De omgevingsfactoren op hun beurt duwen of trekken het kind in een bepaalde richting door bijvoorbeeld het bieden van meer of minder hulp naar zelfstandigheid, door mogelijkheden en consequenties te laten zien, door het kind uit te dagen of juist te behoeden, enzovoort.

Gastouders behoren tot de omgeving van een kind en zij leveren door hun manier van opvang en verzorging een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van het kind.

Gastouderbureau Je Beste Maatje stelt zich ten doel om binnen gastoudergezinnen een warme, huiselijke, veilige en uitdagende omgeving te bieden, die voorziet in basisbehoeften als veiligheid en geborgenheid, maar ook bijdraagt aan een optimale ontwikkeling. Ons doel hierbij is kinderen helpen op te groeien tot zelfstandige, evenwichtige en verantwoordelijke mensen zodat ze zich ontwikkelen tot een individu met een goed gevoel voor eigenwaarde.

Persoonlijke aandacht, een positieve benadering ('goed gedaan hoor') en stimulans op het juiste moment ondersteunt dit doel.

## Pedagogische doelen

### Uitgangspunten

De vier pedagogische basisdoelen voor opvoeding zijn het uitgangspunt voor de gastouderopvang van Gastouderbureau Je Beste Maatje. Deze doelen beschrijven wat kinderen nodig hebben en waar ze recht op hebben. De basisbehoeften zijn: emotionele en fysieke veiligheid en continuïteit, lichamelijke verzorging, voeding en slaap, genegenheid en geborgenheid, behoefte aan ontwikkeling en de behoefte aan erkenning en waardering. Kinderen hebben van nature de behoefte om een goed te mens te zijn, te willen voldoen aan de verwachting en normen en waarden van hun omgeving.

Deze pedagogische basisdoelen voor opvoeding zijn in 2004 door Marianne Riksen-Walraven vertaald in doelstellingen voor kinderopvang. Deze doelstellingen zijn ook in de Wet Kinderopvang (2005) opgenomen:

1. het bieden van een gevoel van (emotionele en fysieke) veiligheid en vertrouwen.
2. het bevorderen van de persoonlijke competentie
3. het bevorderen van de sociale competentie
4. het eigen maken van waarden en normen

Gastouderbureau Je Beste Maatje vindt het daarnaast nog belangrijk:

5. dat aan kinderen uitdaging aangeboden wordt en de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van kinderen bevordert wordt
6. dat er aandacht besteed wordt aan de samenwerking met de vraagouders/-verzorgers

De doelen kunnen bereikt worden met behulp van de pedagogische instrumenten:

- ❖ de interactie tussen gastouders en kind en tussen gastouders en vraagouders
- ❖ de groep: gastouderopvang vindt meestal plaats in een kleine groep waarin ieder zijn of haar rol en invloed heeft
- ❖ de inrichting van de binnen- en buitenlocatie en het gebruik hiervan
- ❖ activiteiten die het kind kan doen
- ❖ spelmateriaal: alles waar het kind mee kan spelen

### 1. Bieden van veiligheid en vertrouwen

Kinderen hebben behoefte aan veiligheid. Daarom heeft een dag bij een gastouder een herkenbare indeling. Voorspelbaarheid geeft zekerheid en zekerheid geeft vertrouwen en veiligheid. Vanuit veiligheid kunnen kinderen zich ontwikkelen en op ontdekking gaan. Gastouders bieden kinderen een herkenbare structuur in de dag en de omgeving maar leren kinderen ook dat de structuur wel eens wordt losgelaten. Daarmee leren kinderen ook flexibel te zijn, bijvoorbeeld door een keer te gaan picknicken in plaats van aan tafel te eten.

Gastouders bieden veiligheid bijvoorbeeld door te laten merken dat men op het kind gerekend heeft door op tijd te zijn, spullen klaar te hebben, door een kind iedere dag persoonlijk en op kindhoogte welkom te heten en door te laten zien en horen dat het kind gezien wordt. Gastouderbureau Je Beste Maatje stelt als belangrijke eis dat gastouders een positieve en empathische grondhouding hebben. In woord en gebaar straalt de gastouder vriendelijkheid uit en belangstelling voor het kind en dat wat hem of haar bezighoudt. Dit betekent bijvoorbeeld dat de gastouder oog heeft en aandacht schenkt aan de manieren die het kind van huis uit kent. Wanneer een kind merkt dat het er mag zijn, met al zijn of haar leuke en lastige eigenschappen en in zijn of haar eigen tempo (bijvoorbeeld door aandacht te hebben voor de vertrouwde knuffel van het kind tijdens de wenperiode of door geduldig te wachten tot het kind iets nieuw geleerd in de praktijk te brengen) zal het zich veilig en geborgen voelen en op avontuur durven gaan.

De gastouder zorgt voor een veilige groep waarin ieder er mag zijn, waar ieder de ruimte krijgt om de dingen te doen die hij of zij graag wil doen door ervoor te zorgen dat kinderen apart van elkaar kunnen spelen én er plekken zijn waar ze samen kunnen spelen. Zo creëert de gastouder de mogelijkheid om te experimenteren met sociaal gedrag. Hierbij helpt en begeleidt de gastouder de kinderen op een positieve en rustige manier. De betrokkenheid van kinderen op elkaar wordt bijvoorbeeld gestimuleerd door aandacht te hebben voor wie er op een dag zijn en door stil te staan bij waarom kinderen afwezig zijn.



De gastouder moedigt kinderen aan en is duidelijk. De kinderen weten welke regels er zijn en hoe ze gehanteerd worden. Het handelen van de gastouder is transparant en consequent. Dit geeft zekerheid en dus veiligheid en vertrouwen.

Afwijkingen in het dagelijks ritme worden door de gastouder aangekondigd en uitgelegd. Het wat, hoe en wanneer is door de dag heen duidelijk. Kinderen worden daarbij als groep en als individu op een op hen afgestemde, positieve manier begeleid.

De ruimte waarin de kinderen verblijven is veilig en schoon en de inventaris en het speelgoed zijn veilig, schoon en afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Ieder jaar wordt de Risico Inventarisatie Gezondheid en Veiligheid uitgevoerd en wordt er bij afwijkingen een plan van aanpak opgesteld om de afwijkingen te corrigeren. Gastouderbureau Je Beste Maatje ziet erop toe dat de RIE en het plan van aanpak uitgevoerd worden.

## **2. Bevorderen van de persoonlijke competentie**

Persoonlijke competenties zijn bijvoorbeeld zelfvertrouwen, zelfstandigheid, flexibiliteit, weerbaarheid.

Gastouderbureau Je Beste Maatje vindt het van belang dat de zelfstandigheid van kinderen wordt aangemoedigd. Kinderen vinden het leuk om een taak te hebben en dingen zelf te doen. Iets wat lukt, zeker na volharding, geeft zelfvertrouwen en zorgt ervoor dat kinderen zelf initiatieven nemen. De gastouder begeleidt een kind op weg naar zelfstandigheid. Kinderen kunnen vaak meer dan ze zelf en de volwassene denken. Door kinderen positief (vriendelijk en opbouwend) te benaderen en te stimuleren, niet alleen omdat het gelukt is maar omdat ze het geprobeerd hebben, krijgen ze steeds meer zelfvertrouwen. De gastouder spoort kinderen aan om zelfstandig te zijn en ook om verantwoordelijkheid te nemen, bijvoorbeeld door kleine ruzietjes onderling zelf op te lossen, zichzelf uit te kleden, een activiteit te kiezen of door zelf hun boterham te smeren of de geknoei melk te helpen opruimen. We geven complimenten als iets lukt en helpen oplossingen bedenken als iets niet lukt. De gastouder probeert zo min mogelijk over te nemen als het kind het zelf kan oplossen.

Het bijzondere van ieder kind is dat hij of zij anders is dan andere kinderen. Elk kind is uniek. Een kind krijgt eigenwaarde wanneer het als zelfstandig individu met zijn of haar emoties, lichamelijke en geestelijke mogelijkheden wordt gewaardeerd en gerespecteerd. De algemene intelligentie van het kind zelf en de hoeveelheid en de diversiteit van de sociale contacten die een kind onderhoudt (vriendschap, groepslidmaatschap en dergelijke) bepalen ook het gevoel van eigenwaarde. Door rekening te houden met het ontwikkelstadium en tempo van elke kind individueel wordt een kind in zijn of haar waarde gelaten en voelt het zich gerespecteerd. De gastouder laat in woord en gedrag, door voordoen, de regels zien en de normen en waarden. Kinderen worden positief benaderd, ook wanneer ze ongewenst gedrag laten zien. Corrigeren gebeurt door uitleggen en niet door straffen.

De inrichting van de ruimte is zo dat ieder kind een plek heeft, letterlijk door voldoende zitplaatsen en figuurlijk door het op te merken en door bijvoorbeeld zijn of haar meegebrachte spullen veilig te stellen. Kinderen moeten zich vrij kunnen bewegen en zo zelfstandig mogelijk kunnen zijn door bijvoorbeeld speelgoed op kindhoogte aan te bieden. Er wordt regelmatig buiten gespeeld om kinderen zoveel mogelijk te laten ervaren van het dagelijks leven, mensen, materialen, weer, dieren, en om de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling te bevorderen door bijvoorbeeld klimmen, klauteren en springen.

De gastouder biedt verschillend spel materiaal en verschillende activiteiten aan, passend bij de ontwikkeling van het kind. Creatieve activiteiten worden gedaan met als uitgangspunt beleven en ervaren en niet de voltooiing van een 'werkje'. Regelmatig wordt er 'open' materiaal aangeboden (in tegenstelling tot voorberekt en kant-en-klaar). De kinderen die dat nodig hebben, worden geholpen om keuzes te maken, bijvoorbeeld juist door het verkleinen van het aanbod.

Elk kind heeft zijn eigen tempo en ontwikkelt zich op het ene gebied sterker, op het andere gebied minder sterk. Ook dit maakt ieder mens verschillend en uniek. De gastouder besteedt op individuele wijze aandacht aan de ontwikkeling van het kind. Vaak gebeurt dit spontaan en intuïtief. Maar bepaalde zaken vragen meer of vragen speciale aandacht. De gastouder begeleidt, stimuleert en volgt het kind in zijn of haar ontwikkeling. Jaarlijks wordt de ontwikkeling van het kind besproken met de ouders/verzorgers en de gastouder. Met de gastouder wordt er minimaal twee keer per jaar uitgebreid

geëvalueerd tijdens de huisbezoeken.

De gastouder heeft ook een signalerende functie. Indien een gastouder zich zorgen maakt over een afwijkende of stagnerende ontwikkeling, zal zij de ouders/verzorgers van het kind informeren en samen met hen bekijken wat er moet gebeuren. Het gastouderbureau kan hierbij een ondersteunende rol spelen.

Gastouderbureau Je Beste Maatje ziet erop toe dat gastouders voldoende kennis en ervaring hebben op het gebied van de ontwikkeling van kinderen. Regelmatig bieden wij aan gastouders bijscholing.

### **3. Sociale competentie of samenleven**

Kinderen zijn sociale wezens. Zij beleven plezier aan het samen zijn, aan samen eten, het vieren van belangrijke gebeurtenissen en de jaarlijkse feesten zoals onder andere Kerst en Sinterklaas. De gastouder besteedt hier aandacht aan en ook aan wisselingen in de groepssamenstelling.

De gastouder bevordert in een groep de saamhorigheid door de interactie tussen kinderen onderling te bevorderen (wie is er wel en wie is er niet), door samen rituelen te hebben (samen eten en vooraf een liedje of ieder jaar de intocht van Sinterklaas bij te wonen en daarna chocolademelk te maken) en door samen plezier te hebben (door samen iets te gaan doen, een spelletje of er-op-uit). De gastouder zorgt voor een warme en huiselijke sfeer. Zij leert de kinderen op een respectvolle manier met elkaar om te gaan door gedrag voor te doen en kinderen te begeleiden. Dit doet ze bijvoorbeeld door aandacht te besteden aan begroeten en afscheid nemen, door kinderen elkaar te laten helpen, door respectvol om te gaan met spel en speelgoed, door kinderen rekening te laten houden met elkaar en te waarderen wat een ieder kan.

De gastouder toont respect voor alle kinderen door niet over hun hoofd heen over hen te praten. De gastouder heeft aandacht voor ieder kind en weet van ieder kind de bijzonderheden. Iedere nieuwe opvangdag vindt er overdracht plaats aan het begin en einde van de dag.

De ruimte is zo ingericht dat er voor ieder kind een plek is. Jonge kinderen krijgen de rust die ze nodig hebben en de gastouder zorgt ervoor dat oudere kinderen ongestoord hun spel kunnen spelen. Kinderen wordt aangeleerd voorzichtig met elkaar en hun eigendommen om te gaan; oudere kinderen mogen meehelpen bij de verzorging van de jongere kinderen door bijvoorbeeld te spelen, troosten, knuffelen of iets aan te geven.

Activiteiten kunnen alleen en samen worden gedaan naar gelang de behoefte van de kinderen en de aard van de activiteiten. Gastouderopvang kan vaak heel goed afgestemd worden op de individuele behoefte van de kinderen maar in geval er meerdere kinderen tegelijk worden opgevangen, zullen kinderen ook wel eens onvrijwillig mee moeten doen met een activiteit omdat een kind bijvoorbeeld niet alleen thuis kan blijven.

### **4. Het eigen maken van waarden en normen. Of: zo zijn onze manieren**

Waarden en normen komen tot uiting in rituelen, gewoonten en regels. In onze manieren worden onze waarden en normen duidelijk. Wat vinden we belangrijk en wat verwachten we van elkaar?

Gastouders hebben oog voor de morele ontwikkeling van het kind. Een kind zet heel wat stappen voordat het een volwassen besef heeft van goed en kwaad, van eerlijkheid en oneerlijkheid en van recht en onrecht. Kinderen leren door gedrag te kopiëren van anderen. Daarom is het geven van een goed voorbeeld van groot belang. Uitgangspunt is een positieve, vriendelijke grondhouding. Gewenst gedrag wordt beloond met een compliment en dus met speciale aandacht. De gastouder probeert ongewenst gedrag of wanneer kinderen grenzen opzoeken niet te belonen met extra aandacht. De gastouder legt in zo'n geval rustig uit waarom iets niet mag en motiveert het kind om ander gedrag te laten zien.

De gastouder leert kinderen om ieder in zijn of haar waarde te laten en verschillen als aanvullend te zien. Zij laat ook zien door keuze van boeken, liedjes, spelmaterialen dat er verschillen zijn.

Waarden en normen die Gastouderbureau Je Beste Maatje en iedere gastouder uitdragen zijn:

- ❖ iedereen is welkom en iedereen telt mee
- ❖ we gaan respectvol om met mensen, dieren en natuur

- ❖ het taalgebruik is respectvol (niet schelden)
- ❖ we doen elkaar geen pijn
- ❖ iedereen mag leren en dus ook fouten maken

De morele groei van een kind verloopt in stadia of fasen. Het is belangrijk dat de gastouders kennis van ontwikkelstadia hebben om zo de aan hen toevertrouwde kinderen beter te begrijpen en te weten wat ze mogen verwachten.

### 5. Het bieden van uitdaging

Gastouders scheppen de voorwaarden voor uitdaging zodat kinderen op ontdekking kunnen gaan. Dit kan bijvoorbeeld door hoeken te maken in de ruimte waarin kinderen worden opgevangen; door het aanbieden van uitdagend speelgoed zoals constructiemateriaal of ander open materiaal of een keer een moeilijkere puzzel; door naar buiten te gaan en de buitenwereld te laten verkennen.

Het zelf kunnen ontdekken en zelfstandig op pad kunnen gaan, is een voorwaarde bij uitdaging. Bij onze manier van werken past dan ook een bewust en beperkt gebruik van wipstoelen en babyschommels. Bewegingsvrijheid is belangrijk voor baby's, alleen op deze manier kunnen zij zichzelf en de wereld ontdekken. De ruimte is verder bij voorkeur zo ingericht dat kinderen, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling, hun gang kunnen gaan bijvoorbeeld door zelf speelgoed te kiezen, door te kiezen bij wie ze spelen, door een tafel en stoeltje op kindhoogte neer te zetten zodat ze zelf op en af kunnen stappen, enzovoort.

Uitdaging en veiligheid horen bij elkaar. Vanuit een gevoel van veiligheid durven kinderen de wereld te verkennen en als de stap nog te groot is, om even terug te kunnen kruipen naar wat het kind kent en wat het kind weet. De gastouder stimuleert dan ook dat er, bijvoorbeeld in het overdrachtsschrift, een foto van thuis is, dat een kind zijn of haar vertrouwde knuffel mee mag nemen enzovoort. Regelmatig wordt er door de gastouder tijd genomen om de opvang bij de gastouder zo goed mogelijk af te stemmen op de situatie thuis.

Gastouderbureau Je Beste Maatje vindt het belangrijk dat gastouders creatieve activiteiten en materialen aanbieden. Creativiteit is niet per se iets maken. Het is het gevoel om emoties en ideeën vrij te kunnen laten stromen in combinatie met materialen of vraagstukken. Gastouderbureau Je Beste Maatje vindt het belangrijk dat kinderen kunnen ontdekken en ervaren hoe het is om zich te verliezen in het bedenken en uitvoeren van de eigen fantasie. Elk stuk kunnen we zien als een kunstwerk en een unieke uiting van dit unieke kind. Kinderen komen los van het normale dagelijkse patroon en de tijd staat stil. Creatief bezig zijn betekent niet alleen je fantasie gebruiken met allerlei materialen zoals verf of klei, maar ook nieuwe ideeën en mogelijkheden ontwikkelen om bijvoorbeeld problemen op te lossen of alternatieven te bedenken voor (kinder)vraagstukken.

Bij het aanbod aan spelmaterialen (zie bijlage), bij de activiteiten en de inrichting zorgen gastouders ervoor dat het aanbod gevarieerd is en dat alle verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen.

Voorbeelden hiervan zijn:

- ❖ lichamelijke ontwikkeling (grote en fijne motoriek). Voorbeelden van grote motoriek: kruipen, lopen, rennen, klimmen, springen, met een bal gooien, dansen, buitenspelen enzovoort. Voorbeelden van fijne motoriek: een toren bouwen, stoepkrijten, tekenen, puzzelen, knutselen, lego bouwen enzovoort.
- ❖ zintuiglijke ontwikkeling: voelen, ruiken, proeven, horen, zien, knisperboekjes, muziek maken of luisteren, proeven van brooddeeg, koekjesdeeg, voelen van zand, klei, zand en water, water enzovoort.
- ❖ cognitieve ontwikkeling (waarnemen, denken, probleem oplossen, taal en spraak): buiten spelen (waarbij een kind begrippen als hoog-laag, klein-groot, boven-onder spelenderwijs leert), puzzelen, bouwen, vormenstroof, gezelschapsspellen, voorlezen, zingen, dieren benoemen buiten, vertellen wat je aan het doen bent enzovoort.
- ❖ sociaal-emotionele ontwikkeling: bijvoorbeeld samen boekjes lezen, spiegel in de babybox, samen eten, samen zingen, gezelschapsspellen, klap- en handspelletjes, samen op stap enzovoort.
- ❖ creatieve ontwikkeling: verkleeden, poppen, dieren, toneelspel, muziek maken, tekenen, schilderen, kleien, techniek.

## **6. Samenwerken met de vraagouders/-verzorgers**

Een goede samenwerking tussen gastouder en vraagouder is van groot belang. De gastouders en de vraagouders voeden tenslotte samen kinderen op. De gastouder neemt het initiatief voor deze samenwerking vanuit haar professionaliteit en ervaring op dit gebied. Zij zorgt ervoor de vraagouder open, belangstellend, vriendelijk en met respect tegemoet te treden.

Voorafgaand aan de start van de opvang is er een kennismakingsgesprek waarbij de gastouder vertelt over de pedagogische invulling van haar gastouderopvang. Het pedagogisch werkplan wordt ter inzage aangeboden en besproken, de woning of opvangruimte wordt bekeken en de gastouder en vraagouder stellen vast hoe ze elkaar op de hoogte gaan houden (schriftje, mondeling), wanneer de wenperiode start en hoe en wanneer deze geëvalueerd wordt. De persoonlijke gegevens en afspraken over de dagelijkse verzorging en opvoeding van het kind worden vastgelegd op het afsprakenformulier. Regelmatig worden, met behulp van het evaluatieformulier, de afspraken geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Een goede afstemming met de ouders/verzorgers is van groot belang voor het kind. Het vergroot het gevoel van veiligheid, wat maakt dat het rust heeft en op ontdekking durft te gaan, waardoor het zich kan ontwikkelen. Het geeft de ouder rust te weten dat de sfeer en opvoeding van thuis ook in het gastgezin gewaarborgd zijn. Die rust zal de ouder weer uitstralen naar het kind, waardoor het kind op zijn of haar beurt ook makkelijker kan wennen. Het gaat bij deze afspraken vooral om heel praktische dagelijkse zaken zoals eten en drinken, wel of geen speentje bij het slapen, een vaste knuffel, de manier van troosten enzovoort. Maar het gaat er ook om op de hoogte te zijn van wat er zich rondom een kind afspeelt en wie er in zijn omgeving verkeren zoals de namen van opa en oma weten ('opa Apeldoorn'), welke activiteiten een kind in het weekend of in een vakantie gaat doen of heeft gedaan. Voor het kind wordt zo een verbinding tussen thuis en de gastouder duidelijk. Meenemen van spullen van thuis zoals een speelgoedje of een knuffel en die niet meteen bij binnenkomst wegbergen, een foto neerzetten van thuis enzovoort, helpen hier ook bij.

## **Contactgegevens franchiseformule Je Beste Maatje**

Gastouderbureau Je Beste Maatje Nederland  
Veenmeer 27  
3994 JE Houten  
Telefoon: 06-40758819  
info@jebestemaatje.nl

U vindt de contactgegevens van alle aangesloten franchisevestigingen van de franchiseformule Gastouderbureau Je Beste Maatje Nederland die dit informatieboekje hanteren op de website.